
ISLAM, MUSLIMSKE FAMILIER OG DEN DANSKE FOLKESKOLE

AARHUS
UNIVERSITET

IRAM KHAWAJA
POST.DOC.

FORSKNING I FOLKESKOLE I
19. FORANDRING

RAMMESÆTNING

1. Forskningsspørgsmål og undren
2. Hvorfor islam og muslimer?
3. Hvorfor familier?
4. Hvorfor skoler?
5. Hvilke slags skoler?

6. Forskningsprojekt om muslimske børn og deres forældre i den danske folkeskole
 - hverdagsblik, muslimskhed og forhandlingen af religiøsitet

1. SPØRGSMÅL

- Hvordan opfatter børn deres identitet i skole og hjem? Og hvilke skift og forskydninger finder sted imellem ”religion” og kultur”?
- Hvordan forhandles kategorierne, danskhed og muslimskhed?
- Hvordan konstrueres nye betydninger af Islam og af at være ”muslim”?

-
- Hvordan bliver religion generelt- herunder specifikt islam - opfattet, praktiseret og konstrueret på skoler- både fra skolens perspektiv og fra muslimske familiers og børns perspektiv?
 - Hvordan bliver familiers normer, værdier og praksis influeret af det at gå i skole og at deltage i skolens liv?
 - Hvordan håndterer børn de forskellige- og potentiel modsatrettede-forventninger, der gør sig gældende fra henholdsvis skole og hjem?

2. HVORFOR ISLAM OG MUSLIMER ?

Skift i terminologi

MUSLIMSKHED

- Islamisk praksis som foranderlig og forbundet med mange forskellige måder at positionere og forstå sig som muslim
- Fokus på hvordan religion og identitet spiller sammen.
- At være muslim er ikke en statisk udtalelse, men snarere en konstant forhandlet praksis, som antager forskellige former, gives forskelligt indhold og konstrueres på mangfoldige måder

Interessen på tværs af projektet er ikke, hvad den rette islam eller den gode muslim er – men snarere hvordan praksisser i skole og hjem er forbundet med særlige måder at forstå, skabe og artikulere religiøsitet, muslimskhed og identitet.

3. HVORFOR FAMILIER?

- Vigtigt at få inddraget et fokus på familier og forældre, da det er underbelyst
- Inddrage forældrenes stemmer og fortællinger
- Familier ses som sociale strukturer, hvorigennem religiøs identitet og praksis skabes
- Relevant at se på tværs af skole, hjem og andre hverdagslige kontekster, som det enkelte barn tager del i

4. HVORFOR SKOLER?

- Central lærings- og udviklingskontekst i barnets liv
- Skolen som kontekst for samfundsmaessig dannelses
- Skolen som kontekst for integration i samfundet
- Diskurser om og i skolen konstruerer særlige forståelser af og om religion, religiøsitet og andethed

5. HVILKE SLAGS SKOLER?

1. **Geografisk lokation**- er der tale om en byskole, forstadsskole eller landsby skole? Betydningen af geografisk lokation, demografi og den lokale kontekst.
2. **Andelen af elever med muslimsk baggrund**- er der tale om lavt eller højt antal, eller er der ligelig fordeling?

6. MUSLIMSKE BØRN OG FORÆLDRE I DEN DANSKE FOLKESKOLE

FOKUS:

At følge muslimskheden som en diskursiv kategori, der antager forskellige former, gives forskellig navn og indhold i de kontekster og relationer, barnet indgår i.

Muslimskhed som en identitetsbærende kategori, som forhandles og bliver til i familien og i skolen via børns og forældres fortællinger om deres hverdag og selvforståelse

EMPIRI

- Tre folkeskoler
- Kvalitative interviews med børn (4-9. klasse) og deres forældre
- Kvalitative interviews med tosprogede lærere
- Deltagerobservationer
- Fotoprojekt i to femte klasser på samme skole

EVERYDAY RELIGION

*"At the level of the individual, religion appears to be a multifaceted, often messy and even contradictory alamgam of beliefs and practices..(....)
Individuals" lived religion is experienced and expressed in everyday practices - concrete ways of engaging their bodies and emotions in being religious... To understand modern religious lives, we need to try to grasp the complexity, diversity, and fluidity of real individuals" religion-as-practiced..."*

(Meredith McGuire 2008, s. 208-211).

MIND MAP

INPUT

Islam: Allah, Koran, - alkohol, 5 søjler, Moske, Mashallah, Alhumdolilah, Mohammad, Saudi Arabien, Eid, haram ramadan **(12)**

Kristendom: Biblen, Betlehem, Kors, korsfæstelse, kristne, Jesus, Jesu fødsel, kirke, jul. **(9)**

Jødedom: to ord der angiver jødisk praksis skrevet på hebræisk, tegning af en ottearmet lysetage, samt tegning af en amulet. **(4)**

Religion generelt: Traditioner, historier, tro, bøn **(4)**

Buddhisme: Buddhismus, Buddha **(2)**

Hinduisme: Hinduisme **(1)**

Nordiske guder **(1)**

FOTOS

IRAM KHAWAJA
POST.DOC.

FORSKNING I FOLKESKOLE I
19. FORANDRING

LOKATIONER

1. Hjemmet
2. Skolen
3. Lokalmiljøet omkring skolen.

DISKURSIVE MØNSTRE

- Kollagerne viser en flerhed af religiøse udtryk og indtryk, men de holder sig hovedsageligt indenfor **kristne eller islamiske** symboler, handlinger og tegn.
- Opdeling i **offentlig og privat rum/skole- hjem**
- Religiøs praksis i form af muslimskhed er hensat til den **private sfære** imens kristenheden (i form af jul og kirke) er synlig både i det offentlige og det private rum.
- Opdeling i mere eller mindre **sekulære og religiøse lokationer**

Implikationer for forhandlingen af religiøs muslimsk identitet i folkeskolen?

- Mere eller mindre synlig?
- Synlig på bestemte måder?
- Hvad er der plads til og hvad er der ikke plads til i folkeskolens rum?